

Programarea orientată pe obiecte

SERIA CB

GENERICITATEA

Genericitatea reprezintă capacitatea de a parametriza tipuri de date. Se pot defini *clase*, *interfețe sau metode cu tipuri generice*, pe care compilatorul le poate înlocui cu tipuri concrete. Cu ajutorul genericității, **erorile pot fi detectate la compilare și nu la rulare**. Compilatorul detectează erorile tipurilor de obiecte incompatibile.

Începând cu JDK 1.5, interfața `Comparable` are următoarea formă:

```
package java.lang;

public interface Comparable<T> {
    public int compareTo(T o);
}
```

unde `<T>` reprezintă un tip formal generic ce poate fi înlocuit apoi cu un tip actual concret. Înlocuirea unui tip generic se numește instanțiere generică. `ArrayList` este o clasă generică începând cu JDK 1.5.

De exemplu, pentru a crea o listă de `String`-uri se folosește:

```
ArrayList<String> lista = new ArrayList<String>();
```

În acest fel, se pot adăuga doar obiecte de tipul `String` în listă. Dacă se încearcă adăugarea unui alt tip, va rezulta o eroare de compilare. Într-un `ArrayList` de tip generic nu pot fi adăugate tipuri primitive.

Următoarea sintaxă este greșită:

```
ArrayList<double> lista = new ArrayList<double> ();
```

Crearea corectă a unei liste cu elemente de tipul `Double` este:

```
ArrayList<Double> lista = new ArrayList<Double> ();
lista.add(5.5);
lista.add(3.0);
Double d1 = lista.get(0); // nu este nevoie de cast
double d2 = lista.get(1); // automat convertit la double
```

O clasă generică poate avea mai mult de un parametru. În acest caz, aceștia trebuie definiți astfel: `<T1, T2, T3>`.

METODE GENERICE

```
public class MetodaGenerica {
    public static void main(String[] args) {
        Integer[] lista1 = {1, 2, 3, 4, 5};
        String[] lista2 = {"Hello", "World"};
        MetodaGenerica.<Integer>afisare(lista1);
        MetodaGenerica.<String>afisare(lista2);
    }

    public static<T> void afisare(T[] list) {
        for (int i = 0; i < lista.length; i++)
            System.out.print(lista[i] + " ");
        System.out.println();
    }
}
```

Un tip generic poate fi specificat ca subtip al altui tip. Acest tip generic este numit bounded.

`<T extends numeClasa>`

Un tip unbounded `<T>` are forma `<T extends Object>`.

Se poate crea o coadă generică astfel:

```
CoadaGenerica q = new CoadaGenerica();
```

Care este echivalent cu:

```
CoadaGenerica<Object> q = new CoadaGenerica<Object>();
```

O metodă ce returnează maximum a două elemente de tip generic este următoarea:

```
public class Max {
    public static <T extends Comparable<T>> T max(T o1 , T o2 ) {
        if( o1.compareTo(o2)> 0)
            return o1;
        else
            return o2;
    }
}
```

Se poate pasa o colecție generică ca argument al unei metode ce primește o colecție negenerică, însă pot apărea probleme. De exemplu, dacă se pasează `List<String>` într-o metodă declarată:

```
void metoda(List list) {
    list.add(valoare);
}
```

se primește un warning deoarece metoda poate fi considerată unsafe.

Atribuirile polimorfice se aplică doar la tipul de bază, nu și la parametrul generic. Este corectă atribuirea:

```
List<Animal> list = new ArrayList<Animal>();
```

Dar nu și atribuirea:

```
List<Animal> list = new ArrayList<Pisica>();
```

Această regulă se aplică peste tot unde este implicat polimorfismul:

```
void metoda(List<Animal> list){} // nu poate lua List<Pisica>
List<Animal> metoda2() {} // nu poate returna List<Pisica>
```

WILDCARDS

Fie următorul program:

```
public class WildCard {
    public static void main(String[] args ) {
        Stiva<Integer> s = new Stiva<Integer>();
        s.push(1);
        s.push(2);
        s.push(3);
        System.out.print(max(s));
    }

    public static double max(Stiva<Number> st) {
        double max = st.pop().doubleValue();
        while (!st.isEmpty()) {
            double val = st.pop().doubleValue();
            if (val > max)
                max = val;
        }
        return max;
    }
}
```

În exemplul de mai sus, nu putem apela `max(s)` deoarece `Stiva<Integer>` nu este un subtip al lui `Stiva<Number>`, chiar dacă `Integer` este un subtip al lui `Number`. O definiție corectă a metodei `max` este:

```
public static double max(Stiva<? extends Number> st)
```

Unde `<? extends Number>` este un tip wildcard ce reprezintă `Number` sau un subtip al lui `Number`.

`<?>` este un wildcard ce reprezintă orice obiect și este echivalent cu `<? extends Object>`.

Un exemplu care folosește wildcard-ul `<? super T>` este:

```
public class WildCard {
    public static void main(String[] args) {
        List<Double> lista1 = new ArrayList<Double>();
        List<Object> lista2 = new ArrayList<Object>();
        lista1.add(1.25);
        lista1.add(2.25);
        lista2.add("Ana");
        reuniune(lista1, lista2);
    }

    1 usage
    public static <T> void reuniune(List <T> lista1, List<? super T> lista2) {
        for(int i = 0; i < lista1.size(); i++)
            lista2.add(lista1.get(i));
        System.out.println(lista2);
    }
}
```

Cuvântul cheie `extends` poate însemna `extends` sau `implements`. În `<? extends Animal>`, `Animal` poate fi o clasă sau o interfață.

Dacă `lista1` și `lista2` sunt create după cum urmează:

```
ArrayList<String> lista1 = new ArrayList<String>();
ArrayList<Integer> lista2 = new ArrayList<Integer>();
```

Apelul:

```
T object = new T();
```

Este greșit. T este un tip generic care este șters la runtime.

Nici apelul:

```
T[] elemente = new T[dimensiune];
```

nu este corect.

La fel, apelul:

```
ArrayList<String>[] lista = new ArrayList<String>[10];
```

este incorect.

Versiunea corectă este:

```
ArrayList<String>[] lista = (ArrayList<String>[]) new ArrayList[10];
```

Nu ne putem referi la tipuri generice într-un context static.

Declarația:

```
public static T ol;
```

nu este permisă.

O clasă generică nu poate extinde `java.lang.Throwable`. Următoarea declarație nu este permisă:

```
public class Exceptie<T> extends Exception
```

În acest caz, JVM trebuie să verifice dacă excepția este compatibilă cu tipul specificat în clauza `catch`. Acest lucru este imposibil, deoarece tipul informației nu este prezent la runtime.

```
public class Exceptie<T> extends Exceptiontry {  
    ...  
}  
catch (Exceptie<T> ex) {  
    ...  
}
```

Sintaxa wildcard-urilor se aplică la metode generice și acceptă subtipuri sau supertipuri ale tipului declarat ca argument al metodei.

```
void adauga(List<Animal> lista) {} // poate lua doar <Animal>  
void adauga(List<? extends Animal>) {} // poate lua <Animal> sau <Pisica>
```

```
List<? extends Number> myList = new ArrayList<Integer>();  
myList.add(new Integer(3));
```

Acest exemplu nu va compila, deoarece la compilare Java nu știe ce tip este `List<? extends Number>`. Astfel, la compilare, `myList` trebuie să fie `List<Double>` sau `List<Integer>` sau un `List` ce conține elemente subclasă a lui `Number`.

Fie următorul exemplu:

Sintaxa `List<? extends Automobil>` presupune ca tipul elementelor listei să fie `Automobil` sau o subclasă a acesteia. Astfel, variabila `lista` poate avea tipul `List<Dacia>` sau `List<BMW>`. Pentru ca tipul elementelor să fie `Automobil` sau o superclasă a acesteia, se poate utiliza sintaxa `List<? super Automobil>`.

```
class Automobil {

    protected String marca = "Automobil";

    public String getMarca() {
        return marca;
    }
}

class Dacia extends Automobil {
    public Dacia() {
        marca = "Dacia";
    }
}

class BMW extends Automobil {
    public BMW() {
        marca = "BMW";
    }
}

public class Test {
    public static void listAutomobil(List<? extends Automobil> lista) {
        for(Automobil a : lista)
            System.out.println(a.getMarca());
    }

    public static void main(String[] args) {
        List<Automobil> lista = new ArrayList<Automobil>();
        lista.add(new Dacia());
        lista.add(new BMW());
        lista.add(new Automobil());
        listAutomobil(lista);
    }
}
```

APLICAȚII:

Lista

Implementați clasa generică `Lista<E>` ce conține o listă cu ajutorul unui tablou de elemente de tipul `E`. Ea conține variabila membru `private` `tablou`, de tipul `E[]` și variabila membru `private` `int nr`, ce reprezintă numărul curent de elemente din listă. Să se definească următoarele metode:

- `public Lista(int dim)` - constructor cu parametru ce inițializează lista cu capacitatea `dim`. Dacă `dim` este mai mic sau egal cu 0, se va arunca excepția `IllegalArgumentException`. Aici se vor inițializa variabilele `tablou` și `nr`.
`tablou = (E[]) new Object[dim];`
- `public void adauga(E x)` - adaugă elementul `x` în listă. Dacă s-a depășit în momentul actual capacitatea listei, se va redimensiona la capacitate dublă prin copierea element cu element a valorilor într-un vector auxiliar ce va fi apoi atribuit referinței `tablou`. Se poate utiliza și o metodă ajutătoare numită `public void redimensioneaza()`.
- `public void afiseaza()` - afișează elementele listei
- `public boolean cauta(E x)` - caută elementul `x` în listă și returnează valoarea booleană corespunzătoare. Pentru a compara elementele, se poate utiliza metoda `equals()`.

În programul principal, să se creeze 3 liste – cu elemente de tipul `Integer` / `Double` / `String`, și apoi să se apeleze metodele definite mai sus pentru fiecare dintre ele. Să se afișeze conținutul fiecărei liste și să se trateze și situațiile de excepție.

Exemplu:

```
Lista<Integer> lista1 = new Lista<>(3);
```

Magazin

Implementați clasa abstractă `Produs`, ce implementează interfața `Comparable`. Ea conține metodele:

- `double pretRaft()` – returnează prețul la raft al produsului – metodă abstractă;
- `void afiseaza()` – afișează informațiile despre produs – metodă abstractă;
- `public int compareTo (Object p)` – suprascrie metoda `compareTo` din interfața `Comparable`, astfel încât metoda returnează 1 dacă prețul la raft al produsului curent este mai mare decât prețul la raft al produsului `p`, -1, dacă prețul la raft al produsului curent este mai mic decât prețul la raft al produsului `p` și 0 dacă au prețurile la raft egale.

Implementați clasele `ProdusAlimentar`, `ProdusCuratenie`, `ProdusIgiena` (cu variabila membru `double pretProducator`).

Fiecare dintre aceste clase extind `Produs`, conțin un constructor cu parametri și suprascriu metodele `pretRaft()` și `afiseaza()`. Pentru produsul alimentar se aplică un adaos comercial de 20%, pentru cel de curățenie de 15% iar pentru cel de igienă de 10%. Astfel, de exemplu, prețul la raft al unui produs alimentar este cu 20% mai mare decât cel furnizat de producător.

Să se definească o metodă care determină și afișează informațiile despre obiectul cu prețul la raft maxim dintr-o listă cu obiecte de tipul `Produs`. Aceasta are prototipul:

```
public static void pretRaftMaxim(ArrayList<? extends Produs> lista)
```

În programul principal, să se creeze un `ArrayList` de obiecte de tipul `Produs`, să se introducă obiecte în el și apoi să se apeleze metoda `pretRaftMaxim` pentru a determina produsul cu prețul la raft maxim.

Referințe:

1. Oana Balan, Mihai Dascalu. **Programarea orientata pe obiecte in Java**. Editura Politehnica Press, 2020
2. Bert Bates, Kathy Sierra. **Head First Java: Your Brain on Java - A Learner's Guide 1st Edition**. O'Reilly Media. 2003
3. Herbert Schildt. **Java: A Beginner's Guide**. McGraw Hill. 2018
4. Barry A. Burd. **Java For Dummies**. For Dummies. 2015
5. Joshua Bloch. **Effective Java**. ISBN-13978-0134685991. 2017
6. Harry (Author), Chris James (Editor). **Thinking in Java: Advanced Features (Core Series) Updated To Java 8**
7. Learn Java online. Disponibil la adresa: <https://www.learnjavaonline.org/>
8. Java Tutorial. Disponibil la adresa: <https://www.w3schools.com/java/>
The Java Tutorials. Disponibil la adresa: <https://docs.oracle.com/javase/tutorial/>